

Pöytäkirja

10.9.2025

VN/35965/2023;
YM030:00/2024

Kiertotalouslakityöryhmän 8. kokous

Aika: ti 9.9.2025 klo 09.00–12.00

Paikka: Sali 4, Eteläesplanadi 4 / Teams

Osallistujat paikan päällä:

Anna-Maija	Pajukallio	ympäristöministeriö, pj.
Jarmo	Muurman	ympäristöministeriö
Jussi	Kauppila	ympäristöministeriö
Olli	Laukkanen	ympäristöministeriö
Riitta	Levinen	ympäristöministeriö
Titta	Nieminen	ympäristöministeriö
Titta	Berlin	maa- ja metsätalousministeriö
Hanna	Salmenperä	Suomen ympäristökeskus
Tuulia	Innala	Suomen Kuntaliitto ry
Eero	Jalava	Sitra
Pekka	Tommola	Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta TYNK

Osallistujat etänä:

Sirje	Stén	ympäristöministeriö
Mikko	Paunio	sosiaali- ja terveysministeriö
Reetta	Orsila	sosiaali- ja terveysministeriö
Mika	Honkanen	työ- ja elinkeinoministeriö
Sari	Tasa	työ- ja elinkeinoministeriö
Mika	Heinonen	Pirkanmaan ELY-keskus
Tiina	Vermaete	Pirkanmaan ELY-keskus
Tarja	Anttonen	Kierrätysteollisuus ry
Marko	Nurmikolu	Suomen Kuntaliitto ry
Jussi	Nikula	WWF
Matias	Penttilä	Kivo
Tiina	Toivonen	Suomen Yrittäjät ry
Lisa-Marie	Stenbäck	Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta TYNK

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Anna-Maija Pajukallio avasi kokouksen klo 9.00. Hyväksyttiin esityslista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Avauskeskustelu loppuvuodelle 2025

Todettiin, että suunnataan työtä loppuvuodeksi pykäläkohtaiseen tarkasteluun ja että työryhmä keskittyy kiertotalouden edistämisen kannalta olennaisimpien pykälien ja perustelujen valmisteluun. Myös JÄKKI-yhteistyöryhmä pidetään tarkastelussa mukana ja ko. ryhmällä on myös kommentointimahdollisuus. Todettiin, että muu osa lain pykälistä (esim. ei muutoksia tai vain teknisluonteisia muutoksia) ei tule mietintöön, vaan ne sisältyvät HE:n luonnokseen, joka saatetaan normaaliin tapaan lausunnoille kokonaisuutena. Työryhmän mietintöön voidaan sen sijaan nostaa myös ajatuksia

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4-10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

kirjaamo.ym@gov.fi

ja ehdotuksia muista ohjauskeinoista, jotka etenevät muissa prosesseissa kuin kiertotalouslain yhteydessä. Käytiin läpi kiertotalouslain valmistelun tueksi meneillään olevia selvityksiä ja niiden aika-
tauluja.

4. Kiertotalouslain tarkoitus/tavoitteet ja suunnittelujärjestelmä, Olli Laukkanen ja Jarmo Muurman

Todettiin, että työryhmälle on toimitettu kolme erillistä dokumenttia tämän kokouksen pykäläkohtaisia tarkasteluja varten. Ehdotuksena on, että työryhmän jäsenet voivat lisätä kirjalliset kommenttinsa kiertotalouslakityöryhmän Tiimerissä kokouksen kansioon lisättyyn taulukkopohjaan. Taulukkoon lisätään pykäläkohtaiset tiiviit kommentit perusteluineen ja tieto siitä, kuka kommentin jätti.

Olli Laukkanen esitteli kiertotalouslain rakennetta, tarkoitusta ja tavoitteita. Todettiin, että lain rakenne muuttuu ja täydentyy työn edetessä. Todettiin, että ennen kesäkuussa työryhmälle jaettuun rakenteeseen verrattuna säännöksiä on pyritty jaottelemaan lain eri osissa yleisiin kiertotaloutta edistäviin velvollisuuksiin ja jätehuoltoon koskeviin säännöksiin. Laukkanen kertasi työryhmässä käytyä keskustelua laissa asetettavien uusien kiertotaloustavoitteiden suhteen. Työryhmän ensimmäisen vuoden työskentelyn perusteella luonnoksessa on lain tavoitteiden osalta päädytty siihen, että laissa ei asetettaisi pitkän aikavälin numeerisia tavoitteita. Sen sijaan tukeuduttaisiin voimassa olevan jätelain tarkoituspäälään, jota muutettaisiin luonnonvarojen kulutuksen vähentämisen suhteen. Tavoitteita kiertotalouden edistämiseksi asetettaisiin osana myöhemmin esiteltävää, ehdotettua kiertotaloussuunnitelmaa. Keskusteltiin sanavalintojen ja niiden järjestyksen merkityksestä kokonaisuuden kannalta. Esitettyä lähestymistapaa pidettiin perusteltuna ja korostettiin luonnonvarojen kulutuksen vähentämisen merkitystä ensisijaisena tavoitteena ja kiertotalouden edistämistä keinona tähän. Toivottiin kestäväen käytön näkökulman huomioon ottamista sekä kulutuksen vähentämisen osalta maapallon kantokyvyn mahdollista huomioon ottamista pykälän tasolla.

Jarmo Muurman esitteli lakiin luonnosteltua suunnittelujärjestelmää, joka muodostuisi kiertotaloussuunnitelmasta, alueellisesta yhteistyöryhmästä ja kiertotalouksetomuksesta.

Kiertotaloussuunnitelma korvaisi nykyisen jätelain 87 §:ssä säädetyn valtakunnallisen jätesuunnitelman. Suunnitelman nimen muutos jätesuunnitelmasta kiertotaloussuunnitelmaksi kuvaisi suunnitelman laajempaa roolia kiertotalouden kokonaisvaltaisena ohjausvälineenä. Ympäristöministeriö vastaisi nykyisen jätelain 87 §:n tapaan valtakunnallisen kiertotaloussuunnitelman valmistelusta ja antaisi ehdotuksen valtioneuvoston hyväksyttäväksi. Täsmennettäisiin lain tasolle vakiintunut käytäntö siitä, että valtion viranomaisten olisi otettava kiertotaloussuunnitelmassa esitetyt tavoitteet ja toimet huomioon omassa toiminnassaan ja päätöksenteossaan. Tavoitteet ja toimenpiteet olisi asetettava ajantasaisen tieteellisen tiedon perusteella ja tavoitteet mahdollisuuksien mukaan numeerisesti. Suunnitelmaa voitaisiin täydentää muilla erillisillä suunnitelmilla synergiahyötyjen aikaansaamiseksi. Keskustelussa suunnitelmaelementtiä pidettiin hyvänä ja tarpeellisenä. Nostettiin esiin Sykessä meneillään oleva kiertotalouden suunnittelun selvitys, jota pyritään hyödyntämään aikataulun salliessa myös kiertotalouslain valmistelussa. Nostettiin myös esiin, että vaikka erilaisten nykyisten suunnitelmien yhdistäminen lain nojalla voi tuoda tehokkuushyötyjä, se voi myös lisätä työtä esimerkiksi SOVA-vaatimusten myötä. Toivottiin lisäksi tavoitteiden suhteen arviointia luonnonvarojen käytön ja talouskasvun suhteesta, täsmennystä tiedepaneelien kuulemisesta sekä tavoitteiden yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden varmistamista mahdollisimman laajalla osallistamisella. Todettiin myös, että EU:n jätedirektiivin tavoitteet ja velvoitteet ovat suunnittelussa edelleen ydin.

Alueellisista yhteistyöryhmistä säädettävä pykälä vastaisi osin jätelain 88 §:ää. Uuden Lupa- ja valvontaviraston olisi asetettava alueellisia yhteistyöryhmiä tukemaan valtakunnallisen kiertotaloussuunnitelman valmistelua, toimeenpanoa ja toimeenpanon seurantaa. Kuuden alueellisen yhteistyöryhmän vähimmäisvaatimus asetettaisiin, jotta yhteistyöryhmät pystyisivät toimimaan alueellisen tiedon kanavana. Yhteistyöryhmään esitettäisiin uutena tahona elinvoimakeskusta, mitä tukee se, että ehdotetussa kiertotalouslaissa ja kiertotaloussuunnitelmassa vahvistettaisiin elinkaarinäkökulmaa ja se, että keskuksilla arvioidaan olevan merkittävää osaamista kiertotalousmarkkinoiden edistämiseksi. Keskustelussa pidettiin hyvänä ryhmien perustamista ja elinvoimakeskusten kytkemistä niihin. Nostettiin esiin mahdollisuus hyödyntää yliopistojen ja oppilaitosten osaamista sekä mahdolliset laajemmat resurssitarpeet.

Ehdotus kiertotalouksetomuksesta antaisi eduskunnalle paremman mahdollisuuden vaikuttaa kiertotalouspolitiikkaan, ja siihen tulisi sisällyttää tiedot kiertotaloussuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta ja toimien edistymisestä sekä arvio nykyisten ja suunniteltujen toimien riittävydestä kansalli-

sesti asetettujen ja Euroopan unionin lainsäädännön Suomea velvoittavien tavoitteiden saavuttamisen osalta sekä arvio lisätoimien tarpeesta. Ympäristöministeriön olisi tiedotettava yleisölle kiertotalouskertomuksen antamisesta sekä tarkemmin myös sen keskeisestä sisällöstä. Kertomus annettaisiin kolmen vuoden välein. Keskustelussa ehdotusta pidettiin pääosin perusteltuna ja todettiin, että kertomus mahdollistaisi laaja-alaisen ja ajankohtaisen keskustelun kiertotaloudesta. Nostettiin esiin kertomuksen antamisen aikatauluttaminen suhteessa muihin suunnittelujärjestelmän osiin ja hallituskauden keston, ja todettiin, että pohditaan sykliä vielä valmistelussa.

Sovittiin, että pykälien ja perusteluiden kirjallinen kommentointi tapahtuu Tiimerissä olevaan koonti-pohjaan 17.9. mennessä.

5. Yleisiä kiertotaloutta edistäviä velvollisuuksia, Riitta Leinen, Olli Laukkanen, Jussi Kauppila ja Sirje Stén

Riitta Leinen esitteli muita määritelmiä koskevaan pykälään (nykyinen jätelain 6 §) ja sen perusteluihin tehtyjä muutosehdotuksia uudelleenkäytön ja uudelleenkäytön valmistelun osalta. Molempien osalta perusteluihin on tuotu täydennyksiä ja otettu huomioon tulleita kysymyksiä liittyen rajanvetoihin. Uudelleenkäytön määritelmää muutettaisiin tarkoittamaan tuotteen tai sen osan käyttämistä uudelleen samankaltaiseen tarkoitukseen kuin mihin se on alun perin suunniteltu. Voimassa olevassa määritelmässä uudelleenkäyttö rajataan jätedirektiivin 3 artiklan 13 kohdan tarkan sanamuodon mukaisesti samaan tarkoitukseen kuin mihin se on alun perin suunniteltu. Voimassa olevan määritelmän soveltamisessa on kuitenkin ollut epäselvyyttä siitä, kuinka suppeasti tai laajasti samaa käyttö-tarkoitusta tulisi tulkita. Uudelleenkäytön kytkeminen samankaltaiseen vähentäisi sääntelytaakkaa eli ajatuksena olisi, että uuden käyttötarkoituksen ei tarvitsisi olla täysin sama, ja tästä on annettu perusteluissa esimerkkejä. Tuotteen on täytettävä uutta käyttökohdetta koskevat vaatimukset, ml. kemikaalilainsäädännön vaatimukset. Uudelleenkäyttö ei ole osa jätehuoltoa, ja perusteluissa on pyritty avaamaan eroa – raja voi olla häilyvä ja vaatia tapauskohtaista arviointia. Rajanvetoon uudelleenkäytön ja uudelleenkäytön valmistelun välillä on tuotu perusteluissa esiin tietyt EU-lainsäädännön määritelmiä. Keskustelussa todettiin, että perusteluiden selvennykset ovat havaintojen mukaan tarpeellisia, ja että aihepiiriin kysymyksiä nousee tyypillisesti mm. rakentamisen alalla.

Olli Laukkanen esitteli etusijajärjestä koskevaa kahta pykälää: jätteen synnyn ehkäisy ja jätehierarkia, jotka nykyisessä jätelaissa vastaavat 8 §:ää. Näitä pykälä- ja perusteluluonnoksia oli käsitelty jo toukokuuisessa työryhmän kokouksessa. Ehdotukset olivat pääosin aiemman kaltaisia, mutta jätteen synnyn ehkäisyä käsittelevässä pykälästä on poistettu aiemmin esillä ollut viittaus ylikulutukseen ja säännöksen ei-sitovaa luonnetta on selkeytetty pykälässä. Jätehierarkiaa koskeva pykälä vastaa suuremmilta osin aiemmin käsiteltyä, ja perusteluihin oli lisätty selvennys kaupan kuulumisesta säännöksen piiriin. Keskustelussa nostettiin esiin mahdollinen asetuksenantovaltuuden muotoilun avoimuus sekä jätteen synnyn määrän vähentämisen määritelmä ja haitalliset aineet. Pohdittiin myös jätehierarkian sitovuuden kohdentumista erityisesti mahdollisimman korkealaatuisen kierrätyksen osalta.

Jussi Kauppila esitteli tuotteita koskevia pykäläehdotuksia, jotka vastaavat pääosin nykyisen jätelain 9–10 §:iä. Pykälät sisältävät tuotteita koskevat velvollisuudet, kiellot ja valtuussäännöksen. Pykälät ovat ajan kuluessa laajentuneet ja täsmentyneet erityisesti EU-peräisesti, ja säännökset ovat toimineet valtioneuvoston asetusten perusteluina. Nyt säännöksiin on tehty joitain päivityksiä ja tarkennuksia, ja on jaoteltu sisältöjä eri pykäliin, mutta suuria sisällöllisiä muutoksia ei ole tehty. Keskustelussa ei noussut esiin huomioita tähän osa-alueeseen.

Sirje Stén esitteli pykäläehdotuksia, jotka käsittelevät toimia käytettyjen tuotteiden uudelleenkäytön edistämiseksi, kunnan järjestämää käytettyjen tuotteiden vastaanottoa (uusi pykälä) sekä uudelleenkäytön valmistelun edistämistä.

Pykäläehdotus toimista käytettyjen tuotteiden uudelleenkäytön edistämiseksi vastaisi osin nykyisen jätelain 52 §:n 1 momenttia. Pykälä olisi velvoittavuudeltaan yleinen, mikä merkitsisi muutosta verrattuna nykyisen jätelain 52 §:n 1 momenttiin, joka velvoittaa vain tuottajavastuujärjestelmän mukaisia tuottajia ja tuotteen jakelijoita. Keskustelussa nostettiin esille tarve mahdollisesti täsmentää ei-korjauskelpoisten ja ehjien tuotteiden suhdetta jätteeseen. Nostettiin myös esiin, että tilastointi ja raportointi komissiolle on tärkeää, ja pykälä saattaa vaatia täsmentämistä.

Uusi pykäläehdotus kunnan järjestämästä vastaanotosta käytetyille tuotteille, joita kotitaloudet ha-
luavat luovuttaa uudelleenkäyttöön, pyrki edistämään kotitalouksien vaivatonta mahdollisuutta luo-
vuttaa käytetyt tuotteet uudelleenkäyttöä varten yhden luukun periaatteella. Kunta voisi määritellä
uudelleenkäyttäjien kanssa tuoteryhmät. Keskustelussa heräsi useita huomioita. Nostettiin esiin
suhde tuottajavastuusääntelyyn ja sen maksuttomaan vastaanottoon, kunnan lisääntyvät velvoitteet,
säännöksen noudattamisen käytännön haasteet, useita maksuihin liittyviä näkökulmia sekä tarve
tarkastaa tiettyjä muita nykyisen jätelain säännöksiä, jos ehdotettu pykälä säädetään. Hyvänä piidet-
tiin sitä, että kunta voisi päättää vastaanotettavat tuoteryhmät. Todettiin, että vaikka ympäri Suomea
on tehty vastaavanlaisia erilaisia pilotteja, niin ehdotettu velvollisuus voisi olla liian jäykkä; sääntelyn
tavoitetta sinänsä ei vastustettu, mutta esitettiin vaihtoehtoisena muotoiluna ”mahdollisuuksien mu-
kaan” -säännöstä. Toisaalta todettiin, että kunnilla on roolinsa uudelleenkäytön edistämisessä, ja
että saatujen tietojen mukaan ainakin jotkin toimijat ovat kokeneet nykyisen lainsäädännön osittain
epäselväksi.

Uudelleenkäytön valmistelun edistämistä koskeva pykäläehdotus vastaisi lähes täysin jätelain 11 a
§:ää. Ehdotettu muutos koskisi sitä, että jätteen luovuttaja voisi periä uudelleenkäytön valmistelusta
edellyttämistä erityisjärjestelystä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset uudelleenkäytön valmistelua
harjoittavalta yritykseltä tai yhteisöltä. Keskustelussa nostettiin esiin tuotteen elinkaaren pidentymi-
sen huomioon ottaminen tuottajan kannalta sekä erityisjärjestely-termin mahdollinen epäselvyys.

Sovittiin, että myös näiden pykälien ja perusteluiden kirjallinen kommentointi tapahtuu Tiimerissä
olevaan koontipohjaan 17.9. mennessä.

6. Tiedoksi: tuottajavastuujaoston työn tilanne

Jussi Kauppila kertoi tuottajavastuujaoston työn tilanteesta. Vapaamatkustuksen torjumisen keinoi-
hin keskittyvä työpaja pidetään 30.9. ja jaoston viimeinen kokous 24.10., jolloin on tarkoitus viimeis-
tellä pykäläehdotukset. Tämän jälkeen jaoston ehdotus toimitetaan työryhmälle.

7. Kokoussuunnitelma

Olli Laukkanen esitteli päivitettyä kokoussuunnitelmaa. Kokouksia on sovittu 12 ja lisäksi on ehdo-
tettu yhtä lisäkokousta pidettäväksi 21.10. Lisäkokous hyväksyttiin, joten kalenterivahvistus siitä lä-
hetetään kokouksen jälkeen. Todettiin, että marraskuun pitkät kokoukset tulevat olemaan mietintöön
painottuvia kokouksia.

8. Muut asiat

Toivottiin Etteplanin selvityksen puuttuvat osat tutustuttavaksi mahdollisimman pian. Todettiin, että
joka tapauksessa järjestetään mahdollisuus tuottajajärjestöille kommentoida ja mahdollinen erillinen
keskustelu aiheesta.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Anna-Maija Pajukallio päätti kokouksen klo 11.45.

Jakelu

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet, pysyvät asiantuntijat